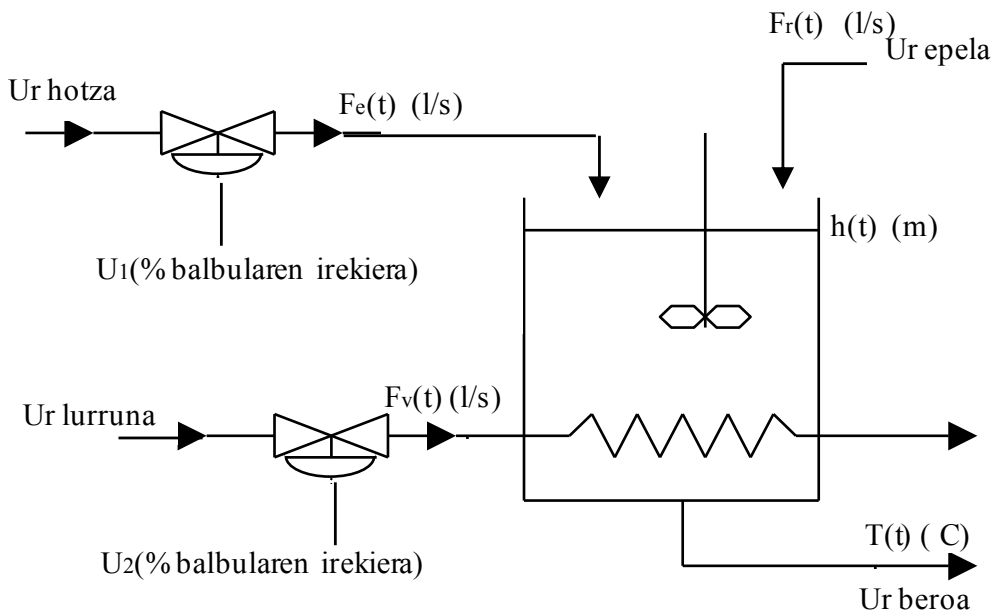
	AUTOMATIKA ETA KONTROLA	Ikasturtea: 2012/2013	
	Nombre _____ Izena _____ 1º Apellido _____ 1 Deitura _____ 2º Apellido _____ 2 Deitura _____	2013/Ekaina/28	Iraupena: 2,5ordu
			Grupo Taldea
A EREDUA			

Azterketa honek azken notaren %70 balio du. Irakasgaia gainditzeko, azterketa honetan 7tik gutxienez 3 puntu atera behar dira. Hori horrela, gero praktiken nota (%15) eta azterketa partzialeko nota (%15) gehituko zaizkio.

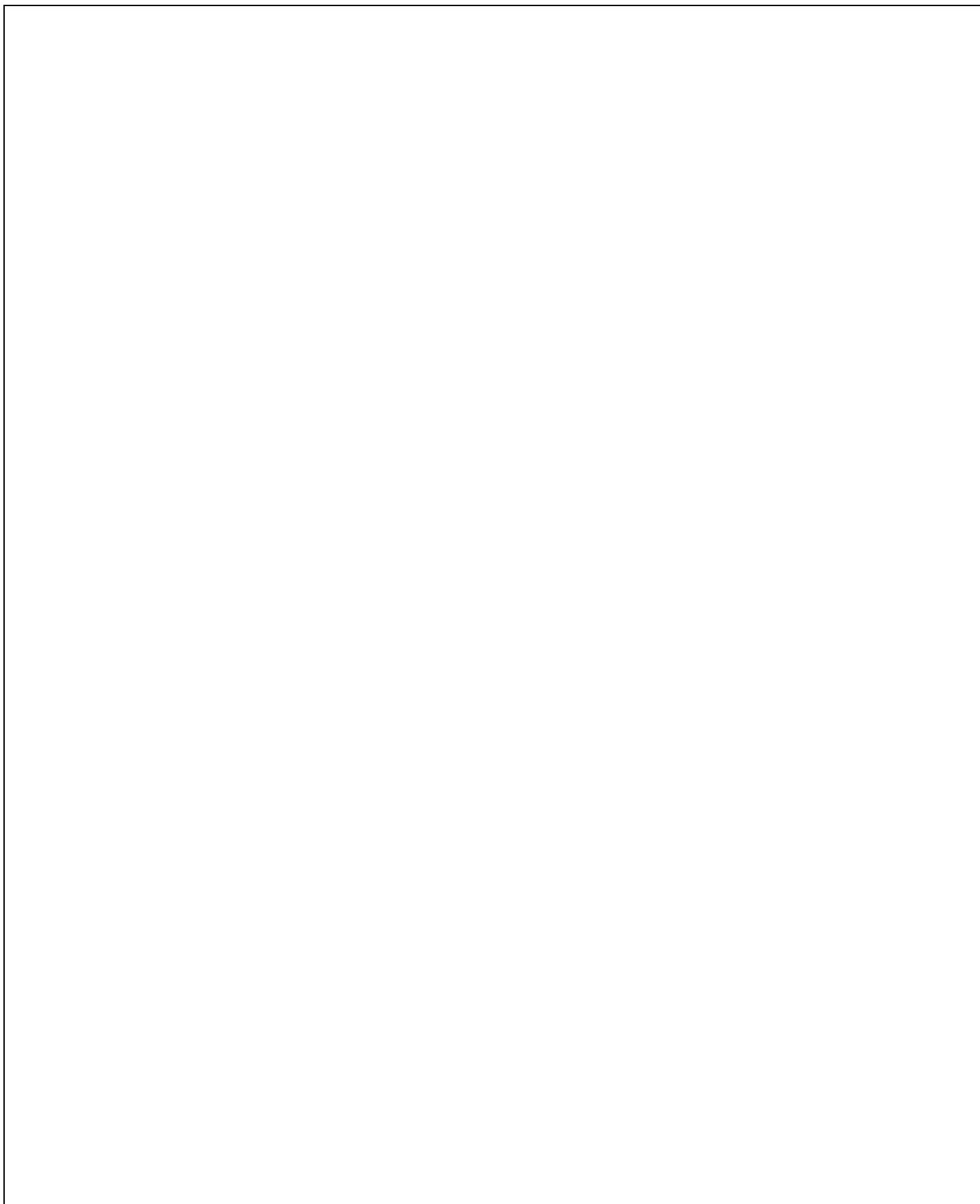
1. GALDERA

1. Irudiko tankera ur korrante bi heltzen dira, bata hotza eta bestea epelagoa. Tankeko likidoak lortzen duen altuera eta tenperatura kontrolatu nahi dira. Likidoa berotzeko tanke barruan dagoen hodi-bihurretik ur-lurrina igaro arazten da. Manipula daitezkeen aldagaiak ur hotzaren emaria eta hodi-bihurrera sartzen den lurrin emaria dira. Ur beroaren emariak aldaketa sufri ditzake baina ezin daiteke manipulatatu.

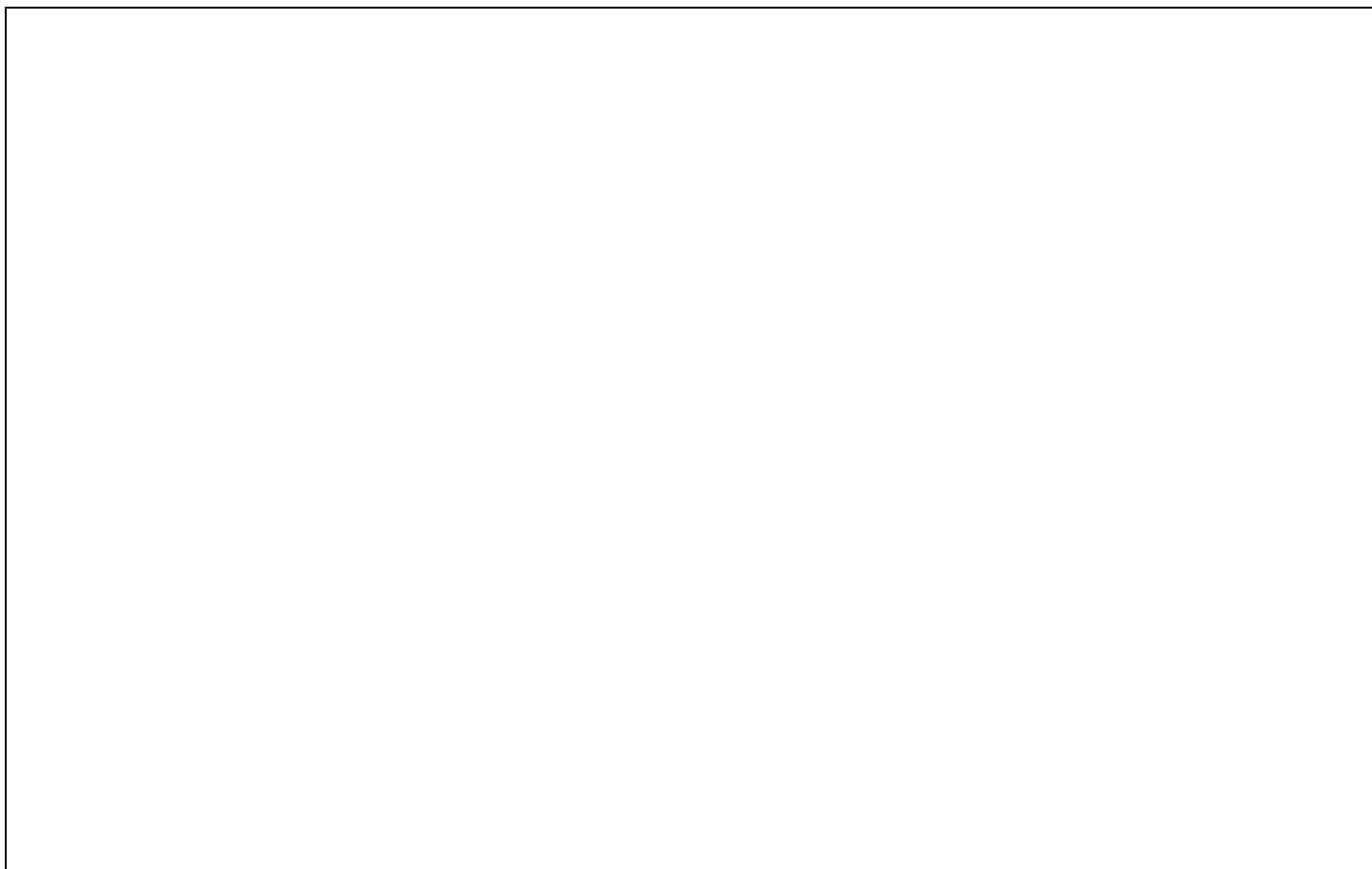

1. Irudia: Tanke irabiatua

- 1) Kontrol helburu bakoitzeko, identifika itzazu aldagai esanguratsuenak, eta dagokion begizta irekiko bloke diagrama marraztu.

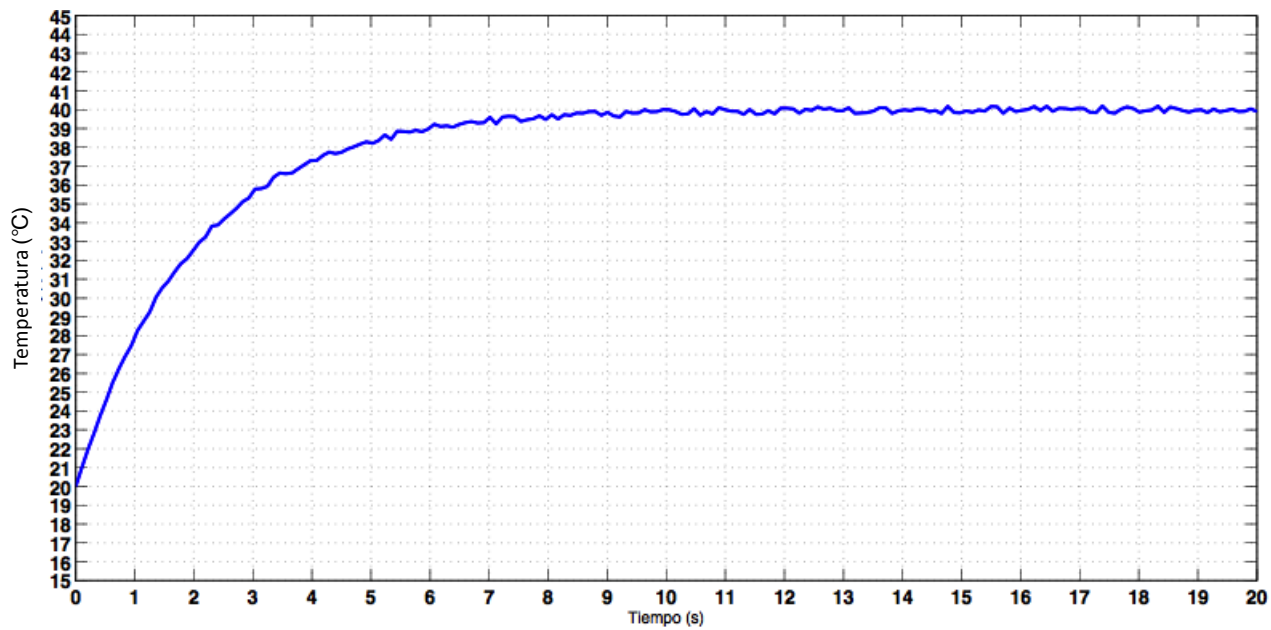

- 2) Temperatura kontrolaren begizta itxiko bloke diagrama marraz ezazu, kontrolagailua $G_c(s)$ dela. Diagrama horretan adieraz itzazu argi instrumentazioa, aldagaiak, unitateak eta marraztutako bloke guztien esanahia.

2. GALDERA

2. Irudian laborategian erabili den temperatura maketaren erantzuna ageri da, eragiketa-puntu batean dagoela berogailuaren sarrera %10 handitzen denean.

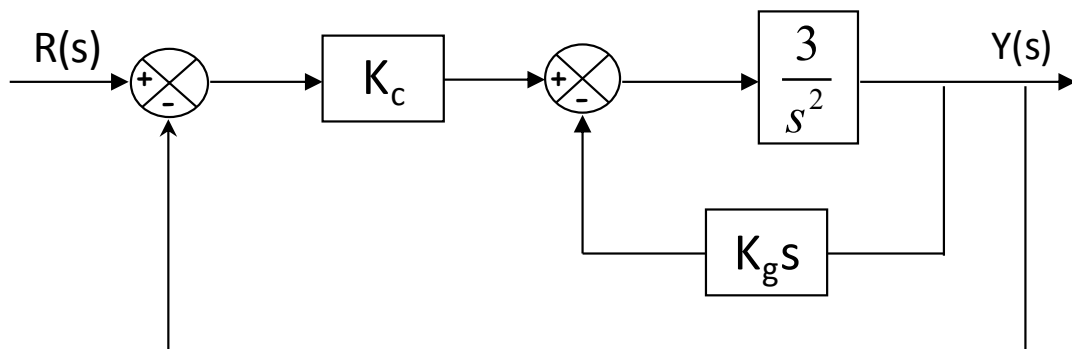
2. Irudia: Temperatura aldakuntza berogailuaren sarrera %10 handitzean

Bila ezazu tenperaturak berogailuaren sarrerarekiko duen bilakaera adierazten duen transferentzi funtzioa.

Emaitza: $G(s) = \frac{2}{2s+1}$

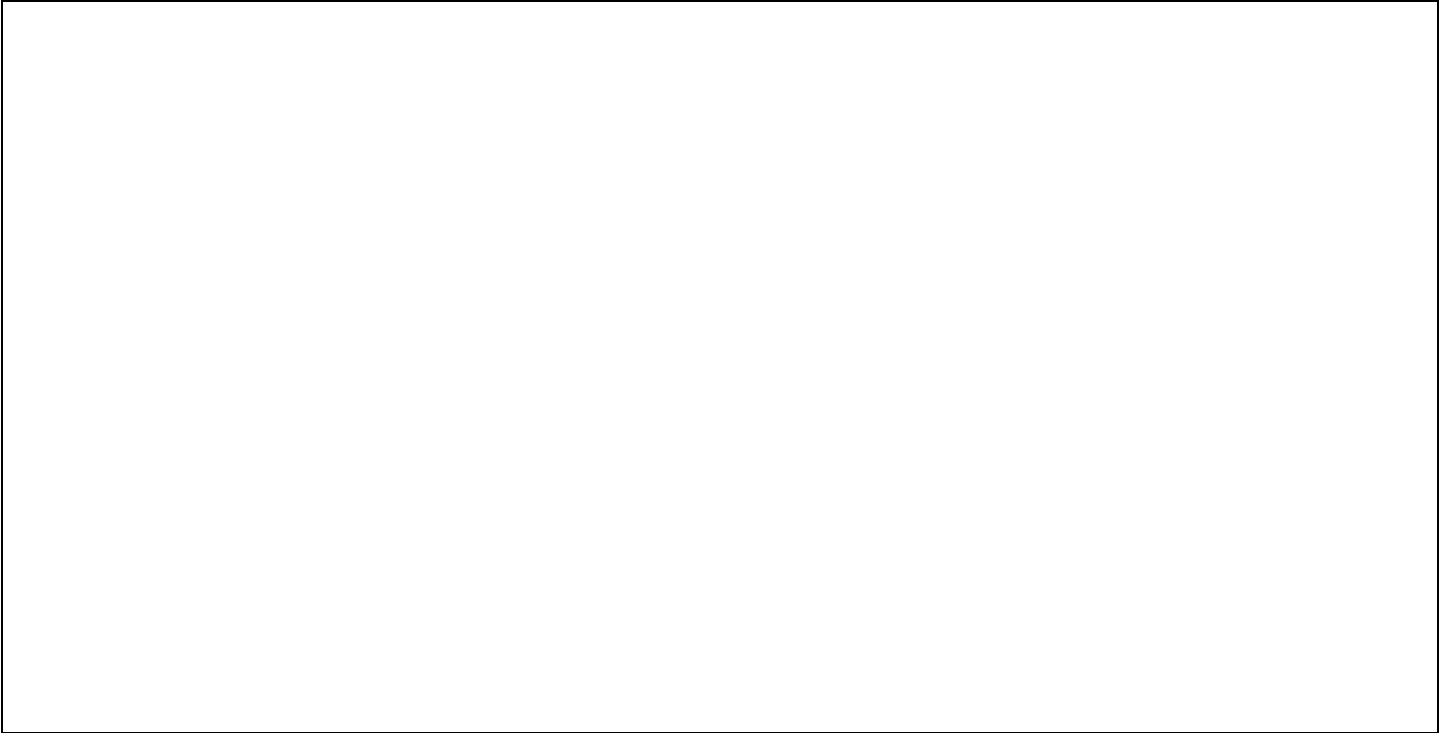
3. GALDERA

Irudiko sistema berrelikatuaren helburua : $G(s) = \frac{3}{s^2}$ transferentzi funtzioa duen sistema baten irteera kontrolatzea da.

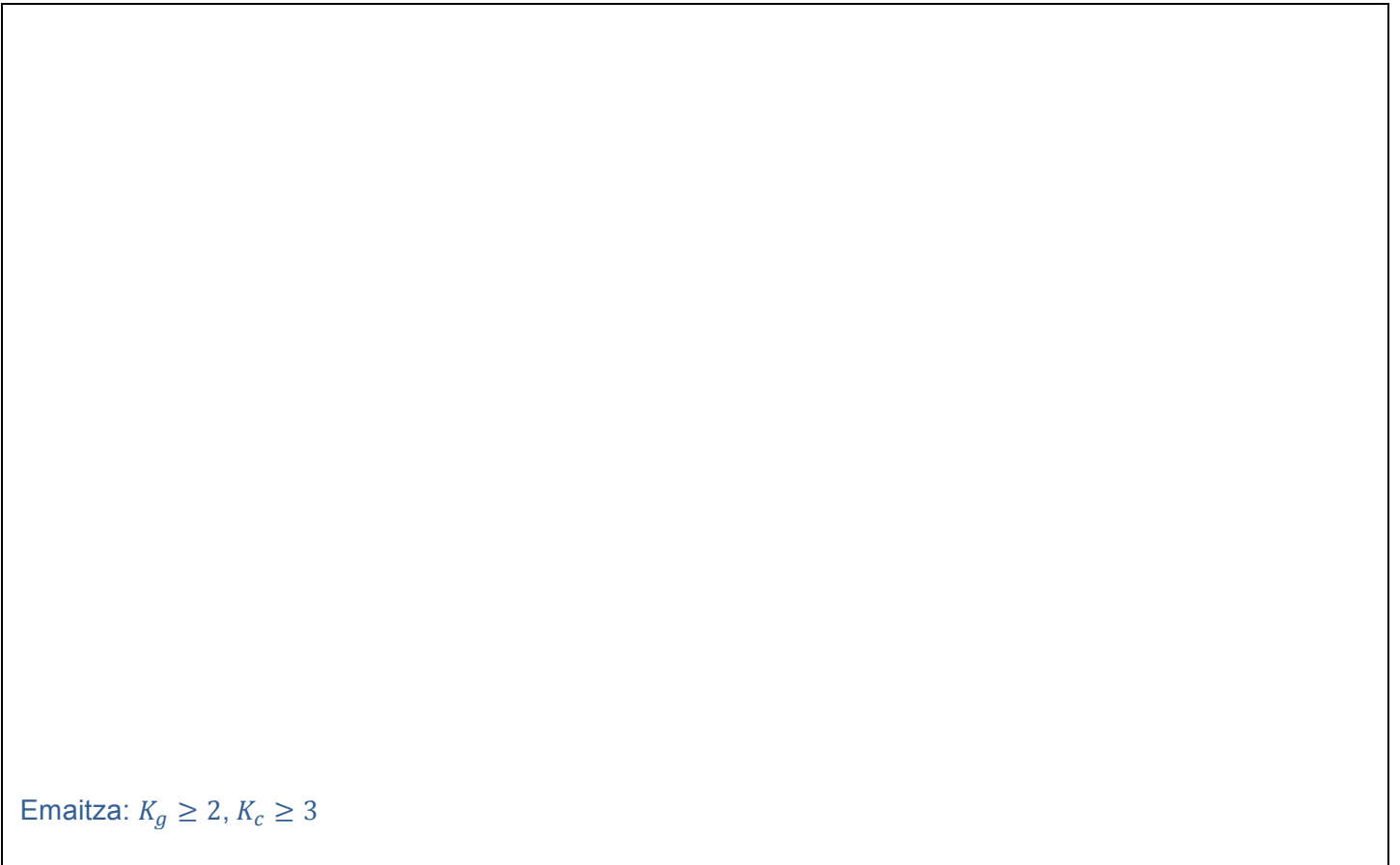

3. Irudia: Kontrol-sistema baten bloke-diagrama

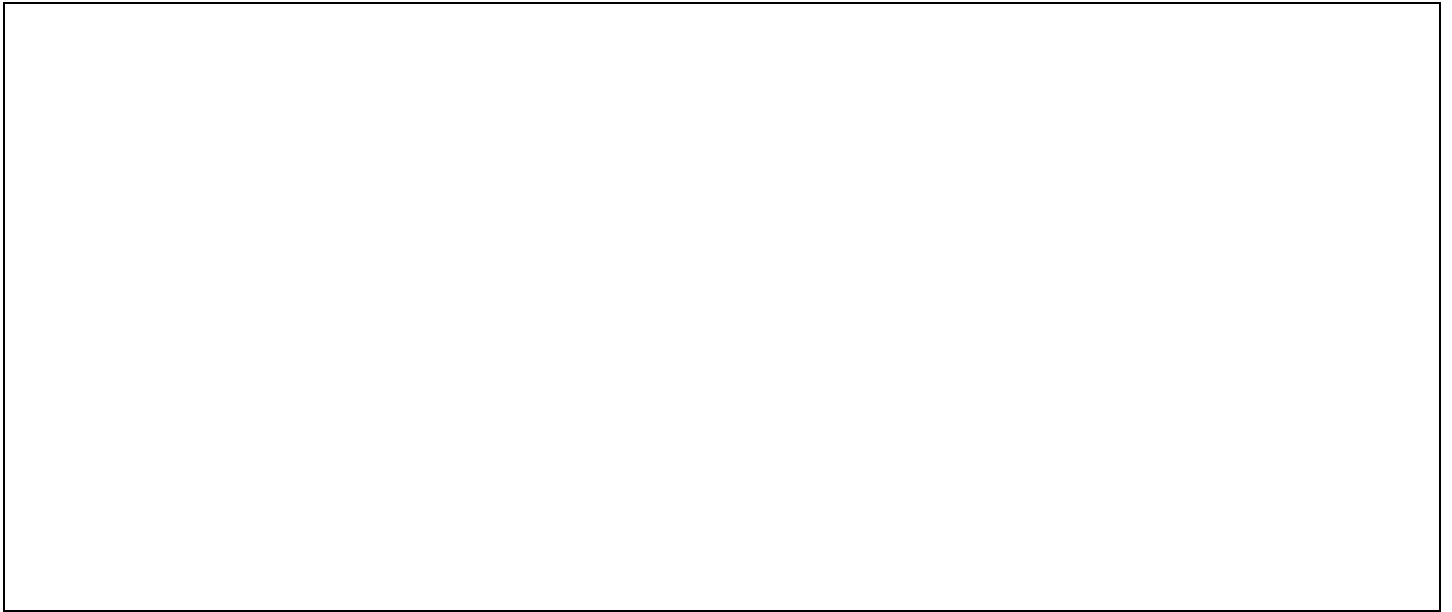
1) Identifika ezazu erabili den kontrol estrategia.

2) Kalkula itzazu K_c eta K_g parametroen balioak, begizta itxiko sistemaren maila erantzunak ondorengo baldintzak bete ditzan: gaindiketa $M_p \leq \%10a$ eta egonkortze-denbora $t_s \leq 1$ s (%5).

Emaitza: $K_g \geq 2, K_c \geq 3$

- 3) Azter ezazu sistema berrelikatuaren egonkortasun erlatiboa (irabazpen eta fasearen tarteak) lortutako K_c eta K_g -ren balioak erabiliz.

Eraitza: $MG=\infty$, $\omega_g \sim 3.58 \frac{rad}{s}$, $MF=60^\circ$

4. GALDERA

Ondorengo sistemen transferentzi funtzioak emanda:

$$G_1(s) = \frac{5}{s(1+10s)} \quad ; \quad G_2(s) = \frac{0.5}{(0.1+s)}$$

$$G_3(s) = \frac{10}{(1+10s)(1+0.1s)(1+0.01s)} \quad ; \quad G_4(s) = \frac{(1-s)}{(1+10s)(1+s)}$$

Marraz ezazu era hurbilduan bakoitzaren maila unitario erantzuna, erantzuna arrazoituz. Ez da beharrezkoa denbora-erantzunaren kalkulu analitikoa egitea.

G₁(s): Polo/Zero diagrama eta denbora erantzun hurbildua	Arrazoiak
G₁(s): Zein da irabazpen estatikoa?	Arrazoiak
Emitza: Ez dago	
G₁(s): Zein da gutxi gora-behera egonkortze-denbora? (%5eko irizpidea)	Arrazoiak
Emitza: Ez dago	

G₂(s): Polo/Zero diagrama eta denbora erantzun hurbildua	Arrazoiak
G₂(s): Zein da irabazpen estatikoa?	Arrazoiak
Emitza: $K = 5, \tau = 10$	
G₂(s): Zein da gutxi gora-behera egonkortze-denbora? (%5eko irizpidea)	Arrazoiak
Emitza: $t_{ss}(\%5) = 30$	

G₃(s): Polo/Zero diagrama eta denbora erantzun hurbildua	Arrazoiak

G₃(s): Zein da irabazpen estatikoa?	Arrazoiak
Emitza: $K = 10, \tau \approx 10$	
G₃(s): Zein da gutxi gora-behera egonkortze-denbora? (%5eko irizpidea)	Arrazoiak
Emitza: $t_{ss}(\%5) = 30$	

G₄(s): Polo/Zero diagrama eta denbora erantzun hurbildua	Arrazoiak

G₄(s): Zein da irabazpen estatikoa?	Arrazoiak
Emitza: $K = 1$	
G₄(s): Zein da gutxi gora-behera egonkortze-denbora? (%5eko irizpidea)	Arrazoiak
Emitza: $t_{ss}(\%5) = 30$	

5. GALDERA

Demagun: $G_p(s) = \frac{10(s+2)}{(s+3)(s+4)}$

1) Sistemaren maila unitario erantzunak ondorengo terminoak izango ditu (erantzuna arrazoituz):

a) $y(t) = K_1 + K_2 e^{-3t} + K_3 e^{-4t}$

b) $y(t) = K_1 + K_2 e^{-2t} + K_3 e^{-3t} + K_4 e^{-4t}$

c) $y(t) = K_1 e^{-3t} + K_2 e^{-4t}$

d) $y(t) = K_1 e^{-2t} + K_2 e^{-3t} + K_3 e^{-4t}$

Emitza : a)

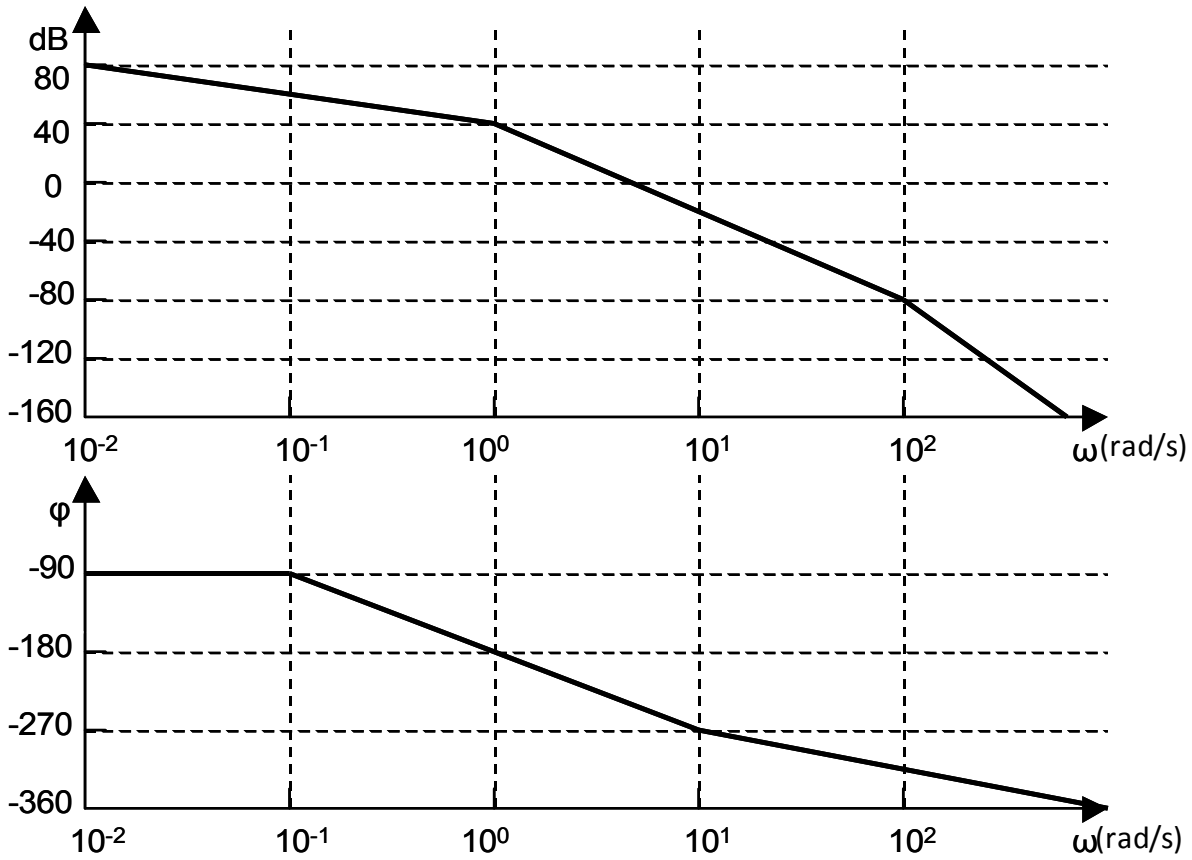
2) Maila erantzunak gaidiketarik izango du? Erantzuna arrazoitu.

3) Berrelikadura unitariodun sistema baten sartuz, diseina ezazu kontrolagailu bat maila sarrerari %16,6ko erroreazertantzun diezaion. Erantzuna arrazoitu.

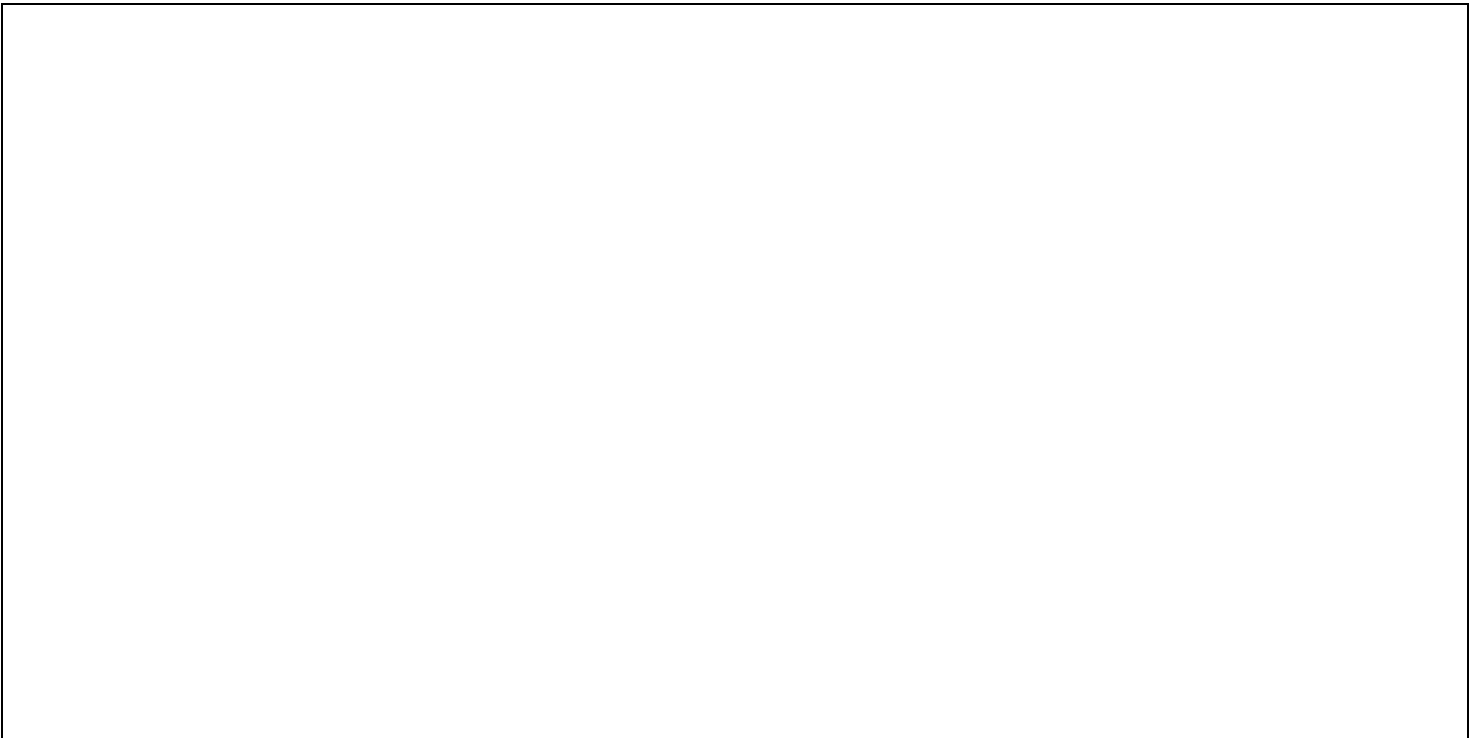
Eraitza: Tipo P: $K_c=3$

6. GALDERA

Irudian, begizta irekiko sistema baten Boderen modulu-diagrama asintotikoa ikus daiteke.

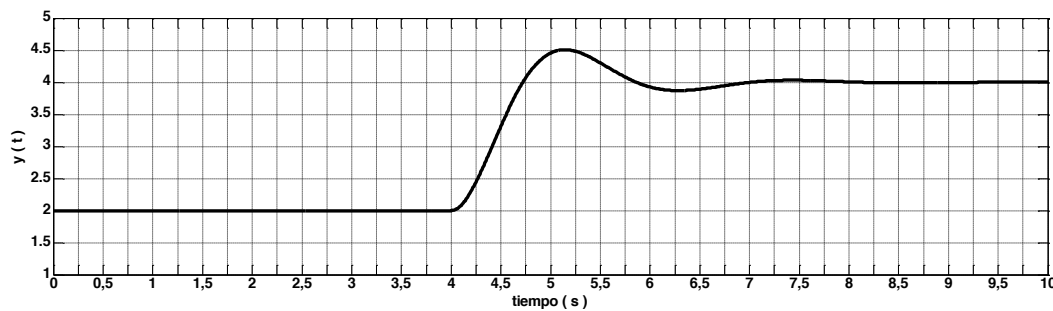
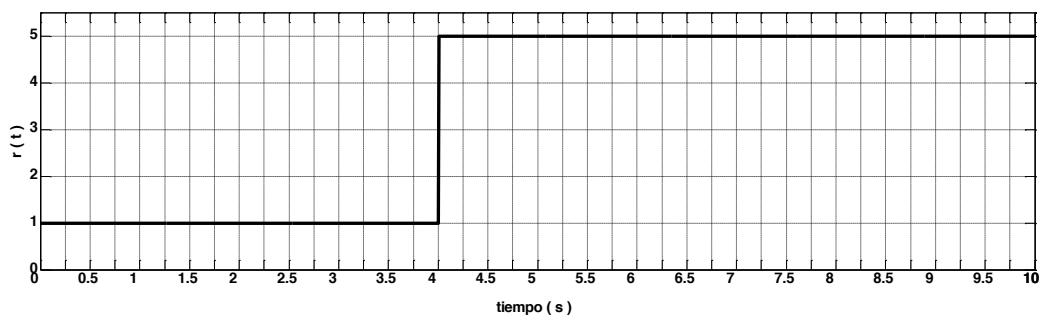
Azter ezazu, grafika gainean, begizta itxiko sistemaren egonkortasuna, egonkorra bada kuantifikatuz, eta ezegonkorra bada egonkortzeko zer egin daitekeen adieraziz.

Emitza: **MG= -40dB, MF=-50° , Ezegonkorra.**

7. GALDERA

Ondorengo irudian $r(t)$ sarrera baten aurrean $G(s)$ sistemak duen $y(t)$ irteeraren erantzuna ageri dira.

Bila ezazu zein den sistema horren $G(s)$, erantzuna arrazoituz.

a) $G(s) = \frac{4.5}{s^2 + 2.4s + 9}$

b) $G(s) = \frac{2}{s^2 + 2.4s + 9}$

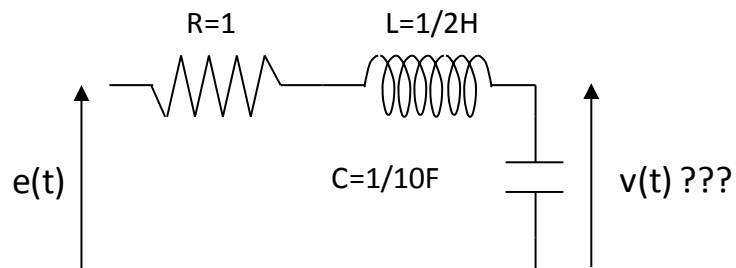
c) $G(s) = \frac{0.5}{2.75s + 1} \cdot e^{-4s}$

d) $G(s) = \frac{4.5}{s^2 + 2.4s + 9} \cdot e^{-4s}$

Emaita: a)

8. GALDERA

Irudiko RLC sistema elektrikoa emanda:

1) Kalkula ezazu $G(s)$ transferentzi funtzioa, kondentsadorearen $v(t)$ eta ezarritako $e(t)$ tentsioa erlazionatzen dituen:

$$\text{Emitza: } G(s) = \frac{V(s)}{E(s)} = \frac{1}{(1/20s^2 + 0,1s + 1)}$$

2) Kalkula ezazu $v(t)$ tentsioaren adierazpena sarrera $e(t) = 0.2 \sin 15t$ denean.

Emitza : $v(t) = 0,02 \text{ sen } (15t - 171^\circ)$